

אם אינך רואה מייל זה לתץ כאן.

CLIENT UPDATE

נותני שירותי שלום? חוק חדש קובע את משטר הרישוי אשר יחול על גופים חוץ-בנקאיים אשר יפעלו בתחום.

7 ביוני, 2023

לקוחות יקרים,
החוק החדש לעניין הסדרת העיסוק בשירותי שלום וייזום שלום, נועד להגביר את התחרות בתחום התשלומים ולקבוע משטר פיקוח ורישוי חדש אשר יחול על נותני שירותי שלום חוץ-בנקאיים (חברות תשלומים). עוד מסדיר החוק החדש שירות חדש המאפשר "ייזום שלום" מחשבון הבנק, כמו גם חובת קישוריות בין אפליקציות תשלומים.

בימים הקרובים צפוי להתפרסם ברשומות חוק הסדרת העיסוק בשירותי שלום וייזום שלום, התשפ"ג-2023 ("החוק"), וזאת לאחר שורה של דיונים בוועדה למיזמים ציבוריים של הכנסת, בה נטלו חלק גם עורכי דין ממשרדנו.

החוק כולל גם שורה של תיקונים עקיפים לחוקים פיננסיים שונים ובכלל זה לחוק שירותי שלום, התשע"ט-2019; חוק שירות מידע פיננסי, התשפ"ב-2021; חוק הבנקאות (רישוי), התשמ"א-1981; חוק מערכות תשלומים, התשס"ח-2008; ועוד.

מטרת החוק, המבוסס בין היתר על הוראות האסדרה המקבילה באירופה (דירקטיבה ה-PSD2), להגביר את התחרות בתחום התשלומים וכן לקבוע משטר פיקוח ורישוי חדש אשר יחול על נותני שירותי שלום חוץ-בנקאיים. החוק מסדיר בעיקרו את הרישוי והרגולציה החלים על גופים חוץ-בנקאיים הפועלים ו/או המעוניינים לפעול בתחום שירותי התשלום. בכך, מהווה החוק הסדר משלים לחוק שירותי שלום, התשע"ט-2019, אשר קובע את החובות הצרכניות החלות על נותני שירותי שלום כלפי לקוחותיהם.

הרישוי והפיקוח על נותני שירותי תשלום חוץ-בנקאיים אלו, יתבצעו על-ידי רשות ניירות ערך ("הרשות"). תאגידי בנקאיים (בפעילותם כנותני שירותי תשלום, או כיוזמי תשלומים), תאגידי עזר העוסקים בשירותי תשלום וכן שלושת חברות כרטיסי האשראי, ייוותרו תחת פיקוחו של הפיקוח על הבנקים.

השירותים המוסדרים תחת החוק, כוללים את השירותים הבאים: ניהול חשבון תשלום; הנפקה של אמצעי תשלום; סליקה של פעולת תשלום; וכן שירות חדש – ייזום תשלום, אשר ככלל, נועד לאפשר ביצוע תשלומים מחשבון לחשבון באופן מקוון, פשוט ונוח.

עוד קובע החוק לראשונה חובת "קישוריות" לעניין העברות תשלומים בין אנשים (שירות הניתן על-ידי אפליקציות תשלומים) – בין אפליקציות התשלומים לבין עצמן ובין אפליקציות התשלומים לחשבונות תשלום (כגון חשבונות העו"ש בבנקים), והכל באמצעות "פרט מזהה" פשוט כגון מספר טלפון.

להלן פירוט ההוראות העיקריות הנכללות במסגרת החוק:

1. רישוי

1.1. החוק מטיל חובת רישיון או אישור על מי שמבקש לעסוק בשירותי תשלום. ככלל, שירותי התשלום אשר העיסוק בהם יחייב פיקוח ורישיון על-פי החוק הם השירותים הבאים: ניהול חשבון תשלום; הנפקה של אמצעי תשלום; סליקה של פעולת תשלום; ייזום מתקדם; וכן שירות ייזום בסיסי (אשר בשונה מיתר השירותים הנזכרים לעיל לא ייחשב כשלעצמו כשירות תשלום). הגופים המספקים שירותים אלה יפוקחו כאמור על-ידי רשות ניירות ערך ויידרשו לקבל רישיון של חברת תשלומים או רישיון ייזום בסיסי לצורך מתן השירותים.

1.2. תאגידי בנקאיים אינם נדרשים לרישיון או לאישור על מנת לעסוק בשירותי תשלום, למעט לעניין החובה לקבל אישור מהפיקוח על הבנקים כאשר הם מבקשים לעסוק בייזום תשלומים.

1.3. תאגידי עזר של תאגידי בנקאיים העוסקים בשירותי תשלום ושלושת חברות כרטיסי האשראי, יהיו כפופים, במתן שירותי תשלום, לחובת רישוי חדשה של "נותן שירותי תשלום בעל חשיבות יציבותית", וזאת חלף רישיון הסולק הקבוע היום בחוק הבנקאות (רישוי).

1.4. שליטה בחברת תשלומים תחייב קבלת היתר שליטה מאת הרשות.

2. ייזום תשלום

2.1. בדומה ליתר הוראות החוק, גם הוראות החוק המתייחסות לשירותי ייזום תשלומים (ייזום תשלומים בסיסי וייזום תשלומים מתקדם), מבוססות בעיקר על האסדרה המקבילה באירופה (דירקטיבת ה-PSD2 ואופן יישום הוראות הדירקטיבה במדינות אירופאיות מרכזיות).

2.2. כאמור, ייזום תשלום נועד לאפשר ביצוע תשלומים מחשבון לחשבון באופן מקוון, פשוט ונוח. שירות ייזום התשלום מהווה נדבך נוסף של הרפורמה המבקשת להביא ל"פריקות" השירותים הבנקאיים ולהגברת התחרות בשוק הפיננסי. נדבך נוסף זה, משלים את הנדבך הראשון ברפורמה האמורה, הוא שירות המידע הפיננסי (המבוסס בנקאות פתוחה), אשר הוסדר במסגרת חוק שירות מידע פיננסי.

2.3. ההבדל בין ייזום בסיסי לבין ייזום מתקדם – בייזום בסיסי – נדרש הלקוח המשלם להזדהות ולתת את אישורו לביצוע עסקת התשלום, ישירות מול מנהל חשבון התשלום שלו, ביחס לכל הוראת תשלום ה"נכתבת" על ידי היוזם הבסיסי בעבור הלקוח. לעומת זאת, ייזום מתקדם נועד לאפשר ליוזם המתקדם גישה "מתמשכת" לכתיבת הוראות תשלום בחשבונות של הלקוח המשלם. בעת הקמת ההרשאה ליוזם המתקדם, על הלקוח להזדהות באופן חד-פעמי מול מנהל חשבון התשלום שלו ולאשר למנהל חשבון התשלום ליתן ליוזם המתקדם הרשאת גישה מתמשכת לחשבונות. לאחר מכן, יוכל היוזם המתקדם לתת הוראות תשלום בשם הלקוח ובכפוף להסכמתו, ללא

הזדהות נוספת או אישור נוסף של הלקוח אל מול מנהל חשבון התשלום (ההזדהות והאישור ייעשו מול היוזם המתקדם בלבד).

2.4. בנוסף, ובשונה מדירקטיבת ה-PSD2, החוק הישראלי מגדיר "שירות ייזום בסיסי" נוסף, אשר אינו בגדר ייזום הוראות תשלום – הוא שירות ייזום הרשאה לחיוב. שירות זה מאפשר ללקוחות להקים (ולבטל) באופן מקוון, פשוט ונוח, הרשאה לחיוב חשבון באמצעות צד ג' (נותן שירותי הייזום הבסיסי).

2.5. על מנת לאפשר את שירות ייזום התשלומים, הוטלה במסגרת החוק חובה על מנהלי חשבונות התשלום ליתן לנותני שירותי הייזום השונים גישה לחשבונות התשלום של לקוחותיהם, כאשר מנהלי חשבונות התשלום אינם רשאים להתנות מתן גישה זו בהתקשרות בהסכם בינם לבין יוזמי התשלום.

בנוסף, מנהלי חשבונות התשלום אינם רשאים לגבות תמורה מיזמי תשלום בגין מתן גישה לחשבון.

3. נותן שירות זר

3.1. נותני שירות זרים הפועלים מכוח דין זר, אשר יבקשו לפעול בישראל במתן שירותי תשלום כאמור, יהיו כפופים גם הם לחובת רישוי. אולם, סעיפים 21 ו-26 לחוק מאפשרים לרשות לפטור נותן שירות זר מחלק מהחובות החלות מכוח החוק על בעלי רישיון, ככל שהרשות תשתכנע כי הדין החל על פעילותו של נותן השירות הזר נותן מענה מספק בכל הנוגע לעניינים המוסדרים לפי החוק.

4. תחומי הפעילות של חברות התשלומים

4.1. עיסוקים נוספים של חברת תשלומים – סעיף 22 לחוק קובע הגבלות לעניין עיסוקים נוספים בהם חברת תשלומים רשאית לעסוק. כך נקבע כי יו"ר הרשות יכול לאסור על חברת תשלומים לעסוק בעיסוק נוסף, אם מצא כי הוא צפוי לפגוע במילוי חובותיה או ביכולת הפיקוח של הרשות, לפי חוק זה או לפי חוק שירותי תשלום הצרכני, או בעניינים של לקוחותיה, או מעודד חשש ממשי לניגוד עניינים בפעילותה.

4.2. לצד זאת נקבע כי חברת תשלומים רשאית לעסוק גם במתן שירותי כספומט, המרת כספים אגב שירות תשלום, או במתן אשראי אגב פעולת תשלום, בלא צורך ברישיון נוסף לפי חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים (שירותים פיננסיים מוסדרים), התשע"ו-2016.

4.3. יש לציין כי אשראי אגב פעולת תשלום יינתן על-ידי חברת תשלומים (ללא צורך ברישיון נוסף כאמור), בכפוף להתקיימות התנאים המפורטים בחוק. כך לדוגמה, האשראי יינתן רק כשירות הנלווה לפעולת תשלום ולשם ביצועה ועליו להיפרע בתוך תקופה שלא תעלה על 12 חודשים ממועד מתן האשראי.

4.4. יובהר, במידה וחברת תשלומים תרצה לעסוק במתן אשראי (שאינו אגב פעולת תשלום כאמור), היא תידרש לעשות זאת בכפוף לקבלת רישיון נוסף בהתאם להוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים. במקרה בו חברת תשלומים תהא בעלת רישיון למתן אשראי או בעלת רישיון להפעלת מערכת לתיווך באשראי, יחולו עליה הוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים גם לעניין מתן אשראי אגב פעולת תשלום.

4.5. שמירה והגנה על כספי לקוחות – סעיף 24 לחוק קובע חובת שמירה והגנה על כספי הלקוחות באמצעות שמירת הכספים אשר התקבלו אצל חברת תשלומים מלקוחותיה או בעבורם לצורך מתן שירותי תשלום, בחשבון ייעודי אצל "גוף מנהל", באופן נפרד מחשבונות שבהם מוחזקים כספי החברה ונכסיה.

4.6. במידה וחברת התשלומים מעוניינת להשקיע את הכספים הללו, עליה לעשות זאת באמצעות השקעת הכספים בחשבון ייעודי המיועד להשקעה, ובלבד שההשקעה תהיה בנכסים שהם ברמת סיכון נמוכה וברמת נזילות גבוהה.

4.7. עוד הובהר כי כספים שהתקבלו מלקוחותיה של חברת תשלומים או בעבורם לצורך מתן שירותי תשלום, המוחזקים או המושקעים בחשבון ייעודי כאמור, לא יראו בהם נכסי החברה, לרבות לעניין הליכי חדלות פירעון או פירוק בעניינה של חברת

4.8. הגבלה בעניין מינוף הכספים – סעיף 24(ה) לחוק קובע כי כספים שהתקבלו מלקוחותיה של חברת תשלומים או בעבורם לצורך מתן שירותי תשלום, לא יישמשו אותה למתן אשראי.

4.9. מתן ריבית על יתרת זכות בחשבון תשלום – בהצעת החוק בנוסחה המקורי, הופיע סעיף 22(ז) אשר אסר על חברת תשלומים לתת ריבית על יתרת זכות בחשבון תשלום או כל הטבה אחרת הנגזרת ממשך תקופת קיומה של יתרת זכות בחשבון. לאחר דיונים בוועדה הוחלט לאפשר לחברות התשלומים להעניק ריבית על יתרת זכות בחשבון תשלום, ולמחוק את האיסור שנקבע בסעיף 22(ז) הנ"ל מהצעת החוק. החלטה זו התקבלה, בין היתר, על בסיס קיומן של המגבלות השונות המתוארות לעיל אותן מטיל החוק על חברות התשלומים. חלף האיסור שבוטל כאמור לעיל, הוחלט להסמיך את שר האוצר לקבוע הוראות ומגבלות נוספות בעניינים אלו, ככל שיתעורר הצורך בכך בעתיד.

5. חובת הקישוריות

5.1. סעיף 33 לחוק קובע חובה חדשה וייחודית, היא חובת הקישוריות בין אפליקציות תשלומים המעניקות שירותי העברת כספים בין אנשים לבין עצמן ובין אפליקציות התשלומים לבין חשבונות תשלום אחרים (כגון חשבונות העו"ש המנוהלים על-ידי הבנקים), והכל באופן פשוט ונוח ועל בסיס פרט מזהה כגון מספר טלפון נייד. לצורך יישום חובת הקישוריות קובע החוק כי יוקם ממשק מרכזי אשר יתבסס על תקן בין-לאומי מקובל.

5.2. סעיף זה חל ומחייב נותני שירותים להעברת כספים בין יחידים (קרי, אפליקציות תשלומים), שהם בעלי היקף פעילות רחב וכן מנהלי חשבונות תשלום למוטב שאינם מנהלי חשבונות תשלום בעלי היקף קטן.

5.3. יצוין, כי חובת הקישוריות האמורה לא תחול לעניין העברת כספים בין עוסקים (דהיינו, על העברות כספים שמטרתן רכישת נכס או שירות).

6. תחילה, תחולה והוראות מעבר

6.1. ככלל, תחילתו של החוק תהא בחלוף שנה ממועד פרסומו ("מועד התחילה"), ואולם לעניין חובת מתן הגישה לחשבון נקבעו הוראות תחילה מאוחרות יותר:

- לעניין מתן גישה לנותני שירות יזום בסיסי – שישה חודשים נוספים מתום מועד התחילה האמור.
- לעניין מתן גישה לנותני שירות יזום מתקדם (ביחס למנהל חשבון תשלום שהוא בנק או נותן שירותי תשלום יציבותי) – בתום 24 חודשים ממועד התחילה האמור.

6.2. כמו כן, נקבעה סמכות השר, באישור וועדת הכלכלה, לדחות את מועדי התחילה כאמור בשתי תקופות נוספות של עד חצי שנה כל אחת.

6.3. הוראות מעבר – החוק מאפשר לגופים המפוקחים כיום מכוח חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים מוסדרים (שירותים פיננסיים מוסדרים), ואשר עוסקים במתן שירותי תשלום, להמשיך בעיסוקם לאחר הגשת בקשה לרישיון ועד שתינתן החלטת הרשות בבקשה. גופים אלו, אשר קיבלו רישיון מרשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון, רשאים להמשיך בעיסוקם זה למשך שנתיים נוספות מיום התחילה ובלבד שהגישו בקשה לרשות לקבלת רישיון על-פי החוק החדש בתוך 18 חודשים מיום התחילה.

יהודה (הודי) דולב, שותף
מחלקת בנקאות, מימון ופיננסים
03-6103766
hudyd@meitar.com

אייל דותן, שותף
מחלקת בנקאות, מימון ופיננסים
03-6103777
eyald@meitar.com

לינוי פאר, עו"ד
מחלקת בנקאות, מימון ופיננסים
03-6145855
linoyf@meitar.com

למידע נוסף אודות מחלקת הבנקאות, מימון ופיננסים במשרדנו, לחץ כאן.

מובהר, כי האמור לעיל הינו מידע כללי, אין בו התייחסות לנסיבות ועובדות ספציפיות ואין לראות בו משום חוות דעת ו/או ייעוץ משפטי לעניין קונקרטי.

להצטרפות לעדכוני לקוחות לחץ כאן

מיתר | עורכי-דין
אבא הלל סילבר 16, רמת גן 5250608, ישראל | 03-6103100

הסר | דוח כספאם